

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Nina Otgon

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Primautosport” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Ninei Otgon cu privire la încasarea datoriei și acțiunea reconvențională înaintată de Nina Otgon împotriva Societății Comerciale „Primautosport” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea sumei

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 prin care a fost restituit apelul declarat de Nina Otgon

constată:

La 25 noiembrie 2011, Societatea Comercială „Primautosport” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Otgon cu privire la încasarea datoriei și evacuarea din spațiul locativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 16 ianuarie 2009 SC „Primautosport” SRL, în calitate de proprietar a spațiilor locative, a încheiat un contract de investiții, prin care a transmis Ninei Otgon în proprietate apartamentul nr. 56 din str. Alba Iulia, 87 mun. Chișinău, contra sumei de 64 000 euro.

Indică că deși Nina Otgon nu a achitat prețul pentru imobilul dat, dânsa a efectuat lucrări de reparație în acest apartament și din anul 2009 locuiește în el.

Indică că Nina Otgon mai deține în proprietate și apartamentul 20 din str. A. Pădureanu, 7 mun. Chișinău, pe care l-a transmis în chirie.

Menționează că pârâta a inițiat o acțiune, prin care invocă că a transmis unei persoane intermediare suma de 20 000 euro, care însă nu este reflectată în contabilitatea SC „Primautosport” SRL.

În acest caz SC „Primautosport” SRL a intervenit, inițiind o procedură de investigare prin intermediul CCCEC, Procuratura, MAI.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, art. 513, art. 514, art. 515, art. 572 Cod civil, art. 28, art. 247, 86 alin. (2) CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea plății restante pentru spațiul locativ conform contractului de investiții, iar în caz de imposibilitate de achitare a plății restante, evacuarea pârâtei din apartament, fără acordarea unei alt spațiu locativ.

La 04 aprilie 2012, Nina Otgon a depus o cerere reconvențională împotriva SC „Primautosport” SRL cu privire la încasarea sumei de 20 000 euro și a valorii lucrărilor de reparație efectuate.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 februarie 2013 atât acțiunea lui SC „Primautosport” SRL, cât și a Ninei Otgon au fost respinse, ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013 au fost admise apelurile declarate de SC „Primautosport” SRL, Nina Otgon.

A fost casată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 septembrie 2013, pronunțată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Primautosport” SRL împotriva Ninei Otgon cu privire la rezilierea contractului de investiții și încasarea sumei și cererea reconvențională depusă de Nina Otgon împotriva SC „Primautosport” SRL cu privire la încasarea sumei, cu restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La 26 februarie 2015, reprezentantul reclamantului SC „Primautosport” SRL, avocatul stagiar Boris Malachi, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea din contul Ninei Otgon a sumei de 64 000 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30 martie 2015 a fost admisă acțiunea SC „Primautosport” SRL.

A fost încasat de la Nina Otgon în folosul SC „Primautosport” SRL datoria în sumă de 64 000 euro.

A fost încasat de la Nina Otgon în folosul statului taxa de stat în mărime de 1920 euro.

Cererea reconvențională a Ninei Otgon împotriva SC „Primautosport” SRL privind încasarea sumei de 20 000 euro și a contravalorii lucrărilor de reparație efectuate, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 29 aprilie 2015 Nina Otgon a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30 martie 2015, prin care a solicitat casarea hotărârii din 30 martie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de SC „Primautosport” SRL și de admitere integrală a acțiunii reconvenționale. Totodată, apelanta Nina Otgon la depunerea cererii de apel a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Nina Otgon, a fost comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, fiindu-i acordat un termen de până la data de 01 octombrie 2015 pentru lichidarea neajunsurile menționate.

Otgon Nina a îndeplinit parțial încheierea instanței de apel din 23 iunie 2015, prin depunerea cererii de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30 martie 2015, iar în ședința instanței de apel din 01 octombrie 2015, reprezentantul ei, Diana Onofrei a solicitat scutirea apelantei de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015 a fost admisă parțial cererea apelantei Nina Otgon cu privire la scutirea de la plata taxei de stat

pentru depunerea cererii de apel în sumă de 13 750 lei, cu obligarea apelantei de a achita taxa de stat în sumă de 5000 lei.

Concomitent nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Nina Otgon împotriva hotărârii Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 30 martie 2015, fiindu-i comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 5000 lei, cu acordarea unui termen de până la 03 decembrie 2015, orele 15:00 pentru lichidarea neajunsurilor menționate.

La 15 octombrie 2015 Nina Otgon a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea ei cu privire la scutirea integrală de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015 recursul declarat de Nina Otgon, a fost respins și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 a fost restituită cererea de apel depusă de Nina Otgon.

La 22 august 2016, Nina Otgon a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, prin care a solicitat repunerea cererii de recurs în termen, admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și emiterea unei noi decizii prin care să fie prelungit termenul de achitare a taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Explică recurenta că instanța a expediat scrisori pe numele ei pe două adrese: stradela A. Pădurarii, 7 ap. 20 și str. Păduraru, 17, însă acestea sunt greșite, prin urmare comunicarea actelor de procedură la aceste adrese nu corespunde principiilor unui proces echitabil.

Precizează că având în vedere că are o vârstă înaintată și frecventează diverse instituții medicale pentru investigații și tratament, de asemenea are în grija sa nepoții, nu s-a aflat la domiciliul său, respectiv, nu a avut posibilitate de a recepționa corespondența.

Astfel, afirmă că nu a fost în cunoștință de cauză despre actele de procedură emise de instanța de apel, motiv pentru care nu a declarat recurs în termen. În acest sens solicită repunerea în termen a cererii de recurs.

Menționează că chiar dacă a fost citată legal în instanța de apel, pentru ședința de judecată din 03 decembrie 2015, dânsa nu a beneficiat de asistență juridică, deoarece avocatul care îi reprezenta interesele a renunțat de a-i acorda asistență juridică.

În consecință, explică că nu a cunoscut despre sensul acțiunilor procesuale care se petrec și de consecințele acestora.

Consideră că prin neacordarea asistenței juridice eficiente, i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, ori dacă ar fi cunoscut despre consecințele încheierii recurate, ar fi luat cu împrumut bani pentru a achita taxa de stat stabilită de instanța de apel pentru a putea în continuare să-și apere drepturile și interesele sale în prezentul litigiu.

Afirmă că încheierea instanței de apel din 03 decembrie 2015 prin care a fost restituită cererea de apel, este neîntemeiată, aceasta nefiindu-i adusă la cunoștință.

Relevă că odată ce nu a mai beneficiat de asistență juridică, a fost privată de a cunoaște despre actele de procedură în pricina în care este vizată.

În acest sens, concluzionează că instanța de apel, urma să ia în calcul acest aspect și să prelungească termenul de achitare a taxei de stat, cu comunicarea despre necesitatea înlăturării neajunsurilor apelului la domiciliul său din str. Alba Iulia, 87, ap. 56 mun. Chișinău.

La 19 octombrie 2016 Nina Otgon a depus explicații cu referire la cererea de repunere în termen a recursului.

În motivarea acesteia a indicat că fost consultată de un alt avocat, care a depistat că în dosar se regăsește recipisa prin care dânsa a semnat personal că a fost înștiințată despre locul, data și ora ședinței de judecată din 03 decembrie 2015.

Precizează că urmează a se lua în considerație faptul că ea are vederea slabă și respectiv, nu a știut pentru ce semnează, adică nu a cunoscut despre faptul că ședința de judecată a fost stabilită pentru 03 decembrie 2015.

La fel, indică că nu a cunoscut despre data și ora examinării cererii de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015 prin care a fost admisă parțial cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Invocă că nu a avut posibilitate să anticipeze situația creată, iar avocatul precedent nu i-a explicat că în termen de o lună și jumătate (începând cu 15 octombrie 2015 până la 03 decembrie 2015) se va reuși examinarea pricinii în recurs și restituirea dosarului în instanța de apel.

Relevă că încheierea recurată din 03 decembrie 2015 a fost imprevizibilă și a aflat despre aceasta numai când a fost citată de către executorul judecătoresc, în vederea executării benevole a titlului executoriu, conform hotărârii judecătorești.

Precizează că anume în perioada respectivă starea sănătății s-a agravat, astfel că nu a avut posibilitate de a se ocupa de dosar din cauza că nu a cunoscut despre soarta lui.

La 31 octombrie 2016 Nina Otgon a depus explicații suplimentare la cererea de recurs.

În motivare a invocat că nu i-a fost acordată asistență juridică calificată la examinarea pricinii.

Consideră că pentru a se ridica la standardul unei prestații profesionale, corespunzătoare a unui proces echitabil, reprezentantul trebuie să înfăptuiască toate acțiunile care în mod legal, rezonabil al trebui să remedieze situația recurentei.

De asemenea, indică că avocatul trebuia să explice justițiabilului consecințele îndeplinirii sau neîndeplinirii unui act de procedură în termen.

Explică că dacă ar fi cunoscut despre faptul că pricina se va examina la data restituirii apelului, ar fi prezentat dovada achitării taxei de stat.

Precizează că din lipsă de resurse financiare la acea perioadă, împreună cu avocatul au hotărât de a ataca cu recurs încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, prin care a fost admisă parțial cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Menționează că a așteptat în jur de trei luni careva scrisori de la Curtea Supremă de Justiție despre soluția cererii de recurs, iar la sfârșitul lunii februarie

2016 a fost telefonată de avocat, care i-a predat dosarul și a înștiințat-o că nu mai prestează servicii juridice.

Indică că a cunoscut despre încheierea din 03 decembrie 2015, numai în luna august, când toate bunurile sale au fost puse sub sechestru.

La 03 noiembrie 2016 Nina Otgon a mai depus o cerere prin care a solicitat admiterea recursului.

În motivarea cererii a indicat că a fost înștiințată de către executorul judecătoresc precum că la 14 noiembrie 2016 va avea loc sechestrarea bunurilor în apartamentul 9 din str. A. Mateevici 6, com. Ghidighici, mun. Chișinău.

Menționează că la moment în apartamentul dat locuiește și fiica sa cu copiii. Afirmă că este la pensie și este grav bolnavă, iar fiica la moment nu lucrează.

La fel, indică că nu are un alt loc de trai, din care motive solicită de a fi admis recursul.

La 24 noiembrie 2016 Nina Odgon a depus o altă cerere prin care a solicitat permisiunea de a achita taxa de stat în sumă de 5000 lei.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, la 29 aprilie 2015 Nina Otgon a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30 martie 2015. Totodată, în legătură cu starea materială precară a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Nina Otgon, fiindu-i acordat termen până la 01 octombrie 2015, ora 12:00 pentru depunerea cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Totodată, a fost explicat apelantului că în caz că nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015 a fost admisă parțial cererea Ninei Otgon cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, fiind obligată să achite taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 5000 lei. Totodată nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 5000 lei, fiind acordat termen până la data de 03 decembrie 2015.

Soluția în cauză a fost menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015, care a fost expediată în adresa Ninei Otgon la 18 noiembrie 2015.

Prin încheierea din 03 decembrie 2015, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, a dispus restituirea cererii de apel depusă de Nina Otgon împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din

30 martie 2015, pe motiv că apelanta nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015 și nu a achitat taxa de stat în mărime de 5000 lei.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

La caz, instanța de recurs constată că cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 a fost depusă de către Nina Otgon la 22 august 2016, adică peste o perioadă de 8 luni, prin urmare cu încălcare extremă a termenului de 15 zile prevăzut de art. 425 CPC.

În conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Iar alin. (3) al aceluiași articol prevede că la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Având în susținere aceste prevederi legale instanța de recurs reține că deși recurenta Nina Otgon a solicitat repunerea recursului în termen, solicitarea dată este neîntemeiată.

Astfel, actele pricinii atestă cu certitudine că apelanta Nina Otgon a fost înștiințată personal, în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată din 03 decembrie 2015, când a fost adoptată și încheierea contestată cu recurs, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele pricinii (f. d. 41 vol. II).

Cu toate acestea, Nina Otgon nu s-a prezentat în ședința de judecată și nici nu a înlăturat indicațiile instanței de apel prin încheierea din 01 octombrie 2015 prin achitarea taxei de stat în mărime de 5000 lei.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurenteii precum că a așteptat informația de la Curtea Supremă de Justiție cu privire la examinarea recursului ei depus împotriva încheierii instanței de apel din 01 octombrie 2015, prin care a fost admisă parțial cererea ei cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, fiind obligată să achite taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 5000 lei, precum și faptul că nu a recepționat copia încheierii din 03 decembrie 2015, prin urmare termenul de depunere a recursului curge de la data când a recepționat copia încheierii contestate.

Asta deoarece, decizia Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015 a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, în conformitate cu prevederile art. 445 alin. (3) CPC, iar copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 a fost expediată la 24 decembrie 2015 atât în adresa Ninei Odgon, cât și în adresa avocatului său, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 60, vol. II).

Pe de altă parte, instanța de recurs constată ca neîntemeiată și susținerea recurenteii precum că nu a cunoscut despre examinarea pricinii în instanța de apel și nici despre ședința de judecată din data de 03 decembrie 2015, deoarece are vederea slabă și nu a știut că semnează recipisa pentru această ședință de judecată.

Or, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 01 octombrie 2015, la care Nina Odgon a fost prezentă, ședința a fost amânată și preconizată pentru data de 03 decembrie 2015 în prezența tuturor participanților la proces, în acest sens participanții la proces au și semnat recipisa anexată la materialele dosarului (f. d. 36, 41 vol. II).

Distinct de aceste constatări, este cert că Nina Otgon, care a contestat cu apel hotărârea primei instanțe și care avea la cunoștință despre existența și examinarea prezentei pricini în ordine de apel, fiind și cea interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, trebuia să se intereseze de soarta procesului și să întreprindă toate măsurile necesare, privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv și prin depunerea recursului în termenul legal.

Ca consecință, instanța de recurs va respinge și invocarea recurenței cu privire la neinformarea de către avocatul de care a fost reprezentată în instanța de apel despre încheierea recurată, cât și faptul expedierii acestei încheieri la o altă adresă de domiciliu.

Mai mult că însuși Nina Otgon nu a negat că înștiințările instanței de apel au parvenit inclusiv și la domiciliul ei, însă nu a avut posibilitate de a recepționa corespondența din motive ce nu au depins de voința ei.

În același timp, instanța de recurs va remarca că la cererea de recurs au fost anexate înscrisuri recepționate de către Nina Otgon de la instanța de apel anume pe adresa la care a fost trimisă și copia încheierii contestate cu recurs de ultima, fapt ce în plus respinge argumentul recurenței cu privire la faptul că nu a recepționat și nu cunoscut despre existența acestei încheieri.

În raport de aceste considerente, instanța de recurs consideră necesar de a respinge cererea Ninei Otgon cu privire la repunerea cererii de recurs în termen, ca urmare și respingerea recursului declarat de Nina Otgon împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 ca tardiv.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Având în vedere că instanța de recurs nu se pronunță pe fondul recursului depus de Nina Otgon, este inoportun de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge cererea Ninei Otgon cu privire la repunerea cererii de recurs în termen, ca neîntemeiată.

Se respinge recursul declarat de Nina Otgon ca fiind depus cu omiterea termenului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu